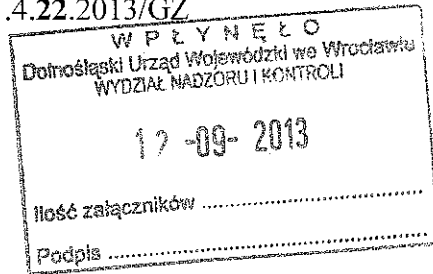

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 9 września 2013 r.

PS-KNPS.431.4.22.2013/GZ

Pan
Marcin Orzeszek
Burmistrz
Urząd Miejski
ul. 1 Maja 15
57 – 200 Ząbkowice Śląskie

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

W dniach 12 – 13 sierpnia 2013 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.), zespół kontrolny w składzie Grażyna Zielińska - starszy inspektor wojewódzki - przewodnicząca oraz Honorata Borowiec - starszy inspektor wojewódzki - kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich. Zakres kontroli obejmował realizację zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półroczu 2013 r., zatwierdzony w dniu 28 czerwca 2013 roku. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2012 roku do dnia kontroli tj. 12 sierpnia 2013 roku funkcję kierownika OPS w Ząbkowicach Śląskich pełniła Izabela Lisowska, odpowiedzialna za obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień odpowiedzialny był Burmistrz Ząbkowic Śląskich Pan Marcin Orzeszek.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Ustalenia dokonane w oparciu o przedstawioną w toku kontroli dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika OPS – Izabelę Lisowską zostały zawarte w protokole podpisanym w dniu 26 sierpnia 2013 roku, bez wnoszenia zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. W Gminie Ząbkowice Śląskie obowiązuje Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011 - 2014. Przyjęto ją Uchwałą Nr VI/4/2011 Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich z dnia 31 stycznia 2011 roku. Załącznikiem do Strategii jest Harmonogram Zadań do realizacji. W punkcie 5 Harmonogramu omówiono obszary dotyczące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- a) podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy,
 - b) zapewnienie możliwości wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy,
 - c) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Strategia wskazywała również cele strategiczne i wynikające z nich cele operacyjne.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 - 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy również opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Ząbkowice Śląskie na lata 2011 – 2015 został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr IX/23/2011 Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich z dnia 18 marca 2011 r. W części I Programu znajduje się informacja o rodzajach przemocy, charakterystyka tego zjawiska i ofiar przemocy oraz akty prawne regulujące tematykę przemocy. Część II wskazuje metody pracy nad programem i w oparciu o jakie akty prawne realizowany będzie Program. W części III zamieszczone są cele Programu - główny i szczegółowe. Celem głównym jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program wskazuje przewidywane efekty realizacji Programu. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki finansowe z budżetu gminy. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Miasta i Gminy Ząbkowice Śląskie.

Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gmina Ząbkowice Śląskie zapewnia mieszkańcom przy współpracy z różnymi instytucjami, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne. Na podstawie oświadczenia złożonego przez Kierownika OPS w Ząbkowicach Śląskich oraz analizy przedstawionych dokumentów stwierdzono, że w celu realizacji powyższego zadania w szkołach podstawowych i gimnazjalnych znajdujących się na terenie Gminy na bieżąco prowadzone są zajęcia wychowawcze dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach tych zajęć zapraszana jest m.in. policja, kuratorzy sądowi, pracownicy sanepidu. Również z Preliminarza kosztów i wydatków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opłacane były zajęcia, w których uczestniczyli uczniowie.

Ofiarom dotkniętym przemocą w rodzinie Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich proponuje pomoc instytucjonalną lub ambulatoryjną, w zależności od ich kondycji psychicznej i rzeczywistości w jakiej się znajdują. Jest to zgodne z art. 6 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W sytuacji, która wymaga odizolowania ofiar od osoby stosującej przemoc uruchamiana jest pomoc instytucjonalna. Osoby doznające przemocy kierowane są do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Bardzie Śl.

Uchwałą Nr XII/47/2011 Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich z dnia 6 maja 2011 r. określono tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania co jest zgodne z art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.). Powyższa Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z 2011 r. Nr 109, poz.1750 ogłoszonym 25.05.2011 r.

Na podstawie art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podstawą do powołania i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego jest zawarcie porozumień między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, a podmiotami o których mowa w art. 9a ust.3 lub 5 cyt. ustawy, wchodzącymi w skład ZI. Zawarcie porozumienia ma istotny wpływ na działanie ZI w kontekście zapisu, iż członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych. Dlatego też porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału

w posiedzeniach i pracach ZI wytypowanych przedstawicieli właśnie w ramach wykonywania swoich obowiązków służbowych i zawodowych. Dokonując analizy przedstawionej dokumentacji ustalono, że Burmistrz Ząbkowic Śląskich nie zawarł wymaganych przepisami porozumień, wystosował jedynie pisma do wskazanych w ustawie podmiotów o wytypowanie przedstawiciela do udziału w ZI.

Zarządzeniem Nr 182/VII/EKS-2011 Burmistrza Ząbkowic Śląskich z dnia 21 lipca 2011 r. powołano Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W siedmioosobowym składzie znaleźli się przedstawiciele: jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i organizacji pozarządowej. Odnosząc się do art. 9 a ust. 3 pkt 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w składzie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Ząbkowicach Śl. zabrakło przedstawiciela ochrony zdrowia. W § 3 Zarządzenia Nr 182/VII/EKS-2011 Burmistrza Ząbkowic Śl. w sprawie powołania ZI jest zapis cyt. „Zespół ustali szczegółowy regulamin działania.” Zgodnie z art. 9a ust.15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania”, mając na uwadze powyższe, taka uchwała została przez Radę Miejską Ząbkowic Śl. podjęta. Zatem przytaczany zapis § 3 Zarządzenia winien być usunięty z obiegu prawnego tym bardziej, że pomiędzy treścią cyt. wyżej Uchwały w sprawie trybu i sposobu (...) a Regulaminem, zawartych jest wiele nieścisłości.

Kontrola wykazała, iż w okresie objętym kontrolą tj. od stycznia 2012 r. do 12 sierpnia 2013 r. odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Pierwsze uroczyste posiedzenie ZI odbyło się **6 września 2011 r.** w siedzibie Urzędu Miasta. Wybrano na nim przewodniczącą ZI – Izabelę Lisowską (kierownika OPS), zastępcę – Marzenę Chwedeczko (KPP). Wszyscy obecni na posiedzeniu złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności przed Burmistrzem Miasta, ich treść jest zgodna z art. 9c ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Dokonując analizy listy obecności osób będących na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego zwrócono uwagę, że Pani Anna Gwóźdź – przedstawiciel Caritas w roku 2012 była obecna tylko jeden raz. Mając na uwadze, że członkowie ZI wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych (art. 9a ust.13 cyt. ustawy), to sytuacja taka nie powinna mieć miejsca, gdyż obecność na posiedzeniach jest ich obowiązkiem.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W przypadku Zespołu Interdyscyplinarnego funkcjonującego w Gminie Miejskiej Ząbkowice Śl. tylko w jednym przypadku rozpiętość czasowa była zbyt duża (14.09.2012 r. – 18.12.2012 r.), pozostałe posiedzenia odbywały z zachowaniem trzymiesięcznego odstępu. Ustalono także, że podczas posiedzeń sporadycznie rozpatrywane były indywidualne przypadki, natomiast pierwszoplanowo traktowane i realizowane były zadania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Odnotowano również działania dotyczące rozpowszechniania informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, (art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych ustalono, że po wpłynięciu NK, Przewodniczący ZI informuje telefonicznie wybrane przez niego do Grupy Roboczej osoby,

które zapoznają się ze sprawą i wspólnie ustalają termin posiedzenia. Zgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz na podstawie § 5 ust. 10 Uchwały Nr XII/47/2011 Rady Miejskiej Zabkowic Śląskich z dnia 6 maja 2011 r. w sprawie trybu i sposobu(...). Grupy Robocze zwołuje Zespół Interdyscyplinarny. Przewodniczący ZI może sam powoływać Grupy Robocze tylko wówczas, gdy Zespół upoważni go, by działał w ich imieniu. Zapis taki powinien być zawarty w cyt. wyżej Uchwale.

Dokonano analizy 11 wybranych losowo procedur NK. W oparciu o przedłożoną dokumentację oraz wyjaśnienia złożone przez Przewodniczącą ustalono następujący stan przestrzegania procedury:

1. wszystkie indywidualne sprawy wszczęte w ramach procedury NK prowadzone były przez Grupy Robocze,
2. we wszystkich podlegających ocenie, procedura Niebieskie Karty została wszczęta przez uprawnionych ustawowo przedstawicieli i w obecności osób dotkniętych przemocą,
3. w 10 przypadkach przekazanie formularza NK – A przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę do przewodniczącego ZI nastąpiło w terminie siedmiu dni, co jest zgodne z § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, natomiast w jednym przypadku Policja przekazała NK – A do Przewodniczącego dopiero po upływie 17 dni od daty założenia,
4. we wszystkich 11 badanych procedurach przewodniczący ZI przekazał formularz NK – A Grupie Roboczej z zachowaniem trzydniowego terminu (§ 8 ust. 1 cyt. rozporządzenia),
5. osoby dotknięte przemocą oraz sprawcy przemocy zapraszani i wzywani byli zgodnie z § 17 ust. 2. cytowanego rozporządzenia, w różnym czasie,
6. NK – C wypełniana była zawsze w obecności osoby poszkodowanej,
7. na podstawie § 16 ust.1 pkt 4 cytowanego rozporządzenia członkowie GR opracowują indywidualny plan pomocy dla osób, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą, niestety w przypadku wszystkich 11 badanych przypadków taki plan nie został opracowany.
8. w przypadku wszystkich jedenastu badanych procedur NK, działania Grupy Roboczej były dokumentowane i prowadzony był monitoring,
9. w przypadku jednej z badanych procedur, sprawca przemocy został skierowany do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W trakcie analizy przedstawionej podczas kontroli dokumentacji ustalono, że wszystkie osoby pracujące w Grupach Roboczych złożyły oświadczenie o zachowaniu poufności Zespołowi Interdyscyplinarnemu, co jest niezgodne z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Po dokonaniu analizy zakończonych NK ustalono, że wszystkie zakończone były niezgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. z § 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245). Ustalono, że wszystkie protokoły podpisane zostały przez Przewodniczącą Zespołu jednak brakowało w nich daty rozpoczęcia i zakończenia procedury, informacji o podjętych działaniach oraz informacji, że o zakończeniu procedury zostały powiadomione podmioty w niej uczestniczące.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych ustalono, że 8 sierpnia 2013 r. zgłoszono do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zbioru danych pod nazwą „Zespół Interdyscyplinarny” (art.41 i 42 ustawy o ochronie danych osobowych).

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości:

1. Burmistrz Ząbkowic Śląskich nie zawarł porozumień z podmiotami wskazanymi w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
2. W składzie Zespołu Interdyscyplinarnego zabrakło przedstawiciela ochrony zdrowia.
3. Określenie w Regulaminie zasad funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego jest niezgodne z treścią zapisu art. 9a ust. 15 cyt. ustawy.
4. Powoływanie Grup Roboczych przez Przewodniczącego ZI jest niezgodne z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. We wszystkich prowadzonych procedurach Niebieskie Karty nie opracowano indywidualnego planu pomocy.
6. Wszystkie osoby pracujące w Grupach Roboczych złożyły oświadczenie o zachowaniu poufności Zespołowi Interdyscyplinarnemu, co jest niezgodne z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
7. Procedury Niebieskie Karty, które zostały zakończone nie posiadają wymaganego przepisami protokołu.

W wyniku zakończonej kontroli kompleksowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich wydaje się następujące zalecenia:

1. Burmistrz Ząbkowic Śląskich powinien zawrzeć porozumienia z przedstawicielami podmiotów wskazanymi w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna: art. 9a ust 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

2. Do składu funkcjonującego już Zespołu Interdyscyplinarnego powinien zostać powołany przedstawiciel ochrony zdrowia.

Podstawa prawna: art. 9a ust 3 pkt 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: niezwłocznie

3. Należy nadać właściwą formę prawną funkcjonowania Regulaminu ZI.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: niezwłocznie.

4. Należy powoływać Grupy Robocze zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podstawa prawna: art. 9a ust.10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: na bieżąco.

5. Każdorazowo w ramach podjętej procedury NK należy opracowywać indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny.

Podstawa prawna: § 16 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularza „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

6. Członkowie Grup Roboczych powinni ponownie złożyć oświadczenie o zachowaniu poufności przed Burmistrzem Ząbkowic Śląskich.

Podstawa prawna: art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: niezwłocznie.

7. Zakończenie procedury NK należy dokumentować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podstaw prawna: § 18 ust. 2 i 3 cyt. rozporządzenia.

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W terminie do 30 października 2013 r. proszę o przekazanie Wojewodzie pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń oraz uwag wydanych w niniejszym wystąpieniu.

Do wiadomości:

1. Pani Izabela Lisowska, Kierownik OPS w Ząbkowicach Śl.,
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Czybawska
Z-CADYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej